

AJANKOHTAINEN

Tutkittavana
metsäopiskelijat

Minkälaisia ensi syksynä metsäopintonsa aloittavat nuoret ovat? Sen Suomen Metsäyhdistys haluaa selvittää.

TIIA PUUKILA, teksti
SEPPÖ SAMULI, kuva

Sirpa Kärkkäinen on kohtalaisen tyytyväinen. Metsäopintoihin on riittänyt tänä vuonna hyvin hakijoita. Kärkkäinen työskentelee nuorisoviestinnän johtavana asiantuntijana Suomen Metsäyhdistyksessä ja seuraa tarkasti metsäalan vetovoimaa.

”Tämä muutaman vuoden jatkunut hyvä trendi tuntuu jatkuvan. Toki lisää hakijoita tarvitaan, mutta ihan hyviltä hakijamäärät näyttävät”, hän summaa.

Tilanne on toinen kuin 2000-luvun lopulla, jolloin tehtaita lakkautettiin ja opinto-ohjaajat eivät uskaltaneet suositella metsäopintoja. Tällä hetkellä metsä, puutuotteet ja puurakentaminen kiin-

nostavat, mutta se ei silti näy hinkuna metsäalan ammatteihin. Opiskelupaikat täyttyvät, mutta kilpailua saisi olla enemmän. Esimerkiksi ensi syksyksi metsäalan perustutkinnon aloituspaikkoja on runsaat 600, mutta ensisijaisia hakijoita reilut 500.

Mikä saa nuoret hakeutumaan metsäalalle, miten he metsää arvottavat ja minkälaisin odotuksin he tulevana syksynä aloittavat opintonsa? Muun muassa näihin kysymyksiin etsitään vastausta Suomen Metsäyhdistyksen ja Työtehoseuran tutkimuksessa. Suomen Metsäsäätiön rahoittama kysely tehdään opintojen ensimmäisillä viikoilla toisen asteen, ammattikorkeakoulun ja yliopiston metsäopinnot aloittaneille. Vastaavaa tutkimusta ei

ole aikaisemmin tehty yhtä aikaa kaikilla koulutusasteilla.

Vastaako viestintä todellisuutta?

Yksi tutkimuksen tavoitteista on selvittää, minkälainen mielikuva metsäopinnot aloittaneilla on tulevasta työstään ja vastaako se työelämän tarpeita. Kärkkäistä kiinnostaa, osataanko metsäalasta viestiä nuorille houkuttelevasti mutta totuudenmukaisesti. Esimerkiksi metsässä tehtävä työ on huomattavasti vähentynyt, mutta silti metsäalan viestinnässä usein saapastellaan metsässä.

”Emme ehkä osaa houkutellessa oikeilla asioilla niitä, keitä tarvitsemme metsäalalle. Sellaiset, jotka haluavat tehdä bisnestä, joita tarvitaan metsäteollisuudessa ja -taloudessa, eivät välttämättä tule alal-

le, koska luulevat joutuvansa rämpimään metsässä, vaikka oikeasti työ on siistiä säsätyötä”, Kärkkäinen pohtii.

Mielenkiintoista on myös, pitävätkö 2000-luvulla syntyneet metsäopiskelijat erilaisia asioita työssään tärkeinä kuin menneiden vuosikymmenten ammattilaiset. Kärkkäinen arvelee, että se on mahdollista.

”Sodanjälkeisellä metsäammattilaissukupolvella oli eetos nostaa Suomi jaloilleen. Nyt puhuttavat ilmastonmuutos ja monimuotoisuus, joista nuoret ovat tietoisia. Luulen, että heillä voi olla luontainen taipumus katsoa metsää monesta näkökulmasta.”

Tutkimustuloksia nuorten metsäopiskelijoiden ajatuksista saadaan vuoden kulluttua keväällä.

Sirpa Kärkkäinen on ollut välittämässä nuorille tietoa metsäalasta parikymmentä vuotta.

Fakta

SATOJA PAIKKOJA
METSÄOPINTOIHIN

→ Metsäalan opiskelupaikkoja on ensi syksynä lähes tuhat ja ensisijaisia hakijoita runsaat 1 300.

→ Metsäopintoja tarjoaa Suomessa kaksi yliopistoa, kuusi ammattikorkeakoulua sekä noin 20 ammattillisen koulutuksen järjestäjää.

→ Eniten vuosittain koulutetaan metsäkoneenkuljettajia.

KOLUMNI

LAURI HETEMÄKI

Kirjoittaja on Euroopan metsäinstituutin apulaisjohtaja ja Helsingin yliopiston työelämäprofessori.

Ei niin yksinkertaista

ALBERT EINSTEIN totesi, että ”kaikkea tulisi yksinkertaistaa niin paljon kuin mahdollista, mutta ei yhtään enempää”. Ihmisen ajattelukyky, henkinen kapasiteetti ja muisti eivät pysty käsittelemään monimutkaisia kokonaisuuksia ilman, että ne ensin puretaan pienempiin osiin. Näin myös tiede etenee: rajaamalla, pelkistämällä ja sulkemalla osan tekijöistä tarkastelun ulkopuolelle.

Käytännön toimien tekeminen liiallisella yksinkertaistamisella voi kuitenkin viedä ojasta allikkoon. Otan esimerkin yksioikeisesti, että metsäteollisuuden tulisi luopua lyhytkestoisten tuotteiden valmistuksesta ja siirtyä pitkäkestoisiin. Näin hiilidioksidi pysyisi varastoituna niissä mahdollisimman kauan. Tämä voi olla hyvä yleissuositus, mutta ongelmallinen noudattaa orjallisesti.

MAAILMA TARVITSEE MYÖS lyhytkestoisia tuotteita, kuten pakkaustuotteita, kemikaaleja, vaatteita ja energiaa. Ne kannattaa tehdä niin vähähiilisesti kuin mahdollista. Lyhytkestoiset tuotteet voivat myös vähentää hiilidioksidipäästöjä, kuten esimerkiksi elintarvikepakkaukset vähentävät ruokahävikkiä ja siten ruuan tuotannon päästöjä. Ne saatetaan tehdä myös eri puuraaka-aineesta kuin pitkäkestoiset. Lyhytkestoisiin käyvät kuitupuu, hake ja tuotannon sivuvirrat, kun taas pitkäkestoisiin sopivampi on yleensä tukkipuu.

Kaikkia edellä mainittuja lyhytkestoisia tuotteita voidaan valmistaa sellusta tai sen sivuvirroista. Sellu näyttää kuitenkin olevan monille punainen vaate – lyhytkestoisuuden ja alhaisen jalostusarvon takia. Toivotaan, että Suomen metsiä käytettäisiin mieluummin puurakentamiseen.

Suomessa valmistetun sellun ilmastonmuutosvaikutuksen arviointi edellyttäisi työlästä laskelmaa. Siinä pitäisi huomioida myös se, mitä vaikutuksia sillä on hiilidioksidipäästöihin Kiinassa, missä se korvaa esimerkiksi muovipakkauksia ja synteettisiä kuituja tekstiiliteollisuudessa. En ole nähnyt kokonaisvaltaista arviota sellun ilmastovaikutuksista. Sellainen olisi tarpeen tehdä.

Sosioekonomiset syyt voivat myös tukea sellun valmistusta. Esimerkiksi tällä hetkellä kuitupuun jalostaminen havuselluksi tuo runsaan kolminkertaisen arvon käytetyn kuitupuun kantohintaan verrattuna. Vastaavasti tukkipuun jalostaminen sahatavaraksi tuo noin nelinkertaisen arvon tukkipuun kantohinnalle. Eli tällä hetkellä sellu- ja sahatavarapuun välillä ei ole suurta jalostusarvoeroa.

PAPERITEOLLISUUDEN väistämättä vähentyessä Suomessa olisi hyvä, jos muu metsäsektori pystyisi lisäämään työllisyyttä. Sellu ja sen jatkojalostaminen voivat näin tehdä. Toivottavaa onkin, että etenkin sellun jatkojalostaminen kasvaa nykyisestä.

Sellun ilmastohyötyjä voidaan edelleen nostaa tehokkuutta parantamalla ja luopumalla täysin fossiilisten käytöstä tuotannossa ja logistiikassa – jatkossa kenties myös tuotannon hiilidioksidin talteenotolla ja sen muuntamisella vedyksi.

Suositus puun käyttämisestä vain pitkäkestoisissa tuotteissa voi olla huono yksinkertaistus ilmaston sekä sosioekonomisten syiden takia.